

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un.mes 0'25 Pta.
Estranjé un any 6'00 " .
Número corrent. 5 cents
No retornam ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: C. Rosselló. Cort.—Kiosko

Directó: ES MASCLE ROS

SEMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMOR

Financis a n'es «FOCH Y FUM»
(Per setmanes y amb variació)
Plana entera (prosa o vers). 100 Ptas.
id. mitja 60 " "
id. cuarta part 35 " "
Versos de 10 retxes. (decima) 1 " "
id. 5 id. (quintilla) 1 " "
Amb prosa CINCA centims per paraula.

(Tirada: 3500 exemplars)

ATENCIÓ SOQUISUMEROS

La setmana qui vé, vos na duréu un CHASCO mes grós que no vos pensau. Treurém un número doble com no n'heureu vist cap mai de tan original. No vos volém explicá es motiu ni desitjám tampoch que heu endevinéu. ¿No es cert que amb sa variació está es gust? Idó bé; variarém de tamañ, de *text*, y.... de tot, en fin, el vos recomanám ja que Es Mascle Ros està dispost a té una MASCLERROSSADA de ses seues, y no importa dirvós res més.

Si es Corresponsals volen aumentá es paquet, que avisin.

PIÓP, PIÓP, PIÓP

Blu, blu, blu, blu, blu, blu, blu.....

Ja sent oló de Nadal
y sols pensari m'espànta.
Escolt s'endiòt que fort canta
y no es a n'es meu corral,
aquesta època grippal
de menjarné m'ha privat,
però hen vetj un d'estufat
y que el sent a tots moments....
¡Es la fàma d'es valents!
S'ENDIÒT D'ES MEU VAHINAT!

Devant ses polles s'estufa
pues li agrada sa carn tenre.
Vent que no pot ja esé jenre
es pobre ENDIÒT s'escarrúfa,
però amb ses àles etzúfa
s'animalet resignat
que abaix d'ell está acotat
y reb cops de béc violents....
¡Es la fàma d'es calents!
S'ENDIÒT D'ES MEU VAHINAT!

Molts diuen que menjá faves,
altres que menjá segó,
hasta li agrada es torró
y qui vol posarli tráves,
les pàssa negres o blaves
fa que ell es molt potentat,
es seu béc fa faredad
y el cláva a n'ets etsijents....
¡Es la fàma d'es dolents!
S'ENDIÒT D'ES MEU VAHINAT!

Cap com ell s'hen ha vist may
ja que es de rássa pajesa.
S'estufa y no te peresa
per fe de mascle es trebáy,
es fogué, y que caráy!
es un animal dotat
de forsa y autoridad
que mal fa y ses mans sa tórra....
¡Es la fàma de Mallorca!
S'ENDIÒT D'ES MEU VAHINAT!

ES MASCLE ROS.

Rigurosament històrich

En Tomeu Defensiu festetja na Concha sa fia d'es chicolaté, aquella tan amiga de D. Ramón s'americà amb el cual va a té voltes per fora-porta *bajo la luz de la luna*.

Cualca cosa li pás a na Concha, pues que escíp molt, (males llengos diuen que fumá un puro per curar-sé es mal de caixal.)

D. Ramón ja va aná s'altre dia amb en Defensiu a

«Can Tortella» y li triá un florét de mobles que segons diu és es *regalo de boda*.

Sa mare de na Concha no havia fet may tant de cás a n'en Tomeu com actualment, tant es axí, que desapte passat plovia a *borbotones* y li digué:

—Avuy no vajes a cateua amb aquesta aigada que cau; soparás amb noltros y dormirás aquí.

En Tomeu acceptá *con mil amores*, però despues d'havé sopat, el cercaven y no el porien trobá p'enllóch.

D'es cap de mitje hora, y cuant s'aigada era mes forta, sa presentá en Tomeu remuy com un pop.

—¿Y d'hont vens tant xop?

—De cameua.

—¿No t'he dit jo que no hey anases y quedaries a sopá y dormí aquí?

—Si, pero com que hey havia temps per tot, he arribat fins a canostra a avisá que anit quedaré aquí porque plou y no duch paraigo.

—Però y si vas tot remuy.

—Heu he fet perque mimare no pasás ansi.

—¡Pobre Tomeu! ¡Quin bujili
que ármen per enganxarté!
¡Molt antes de casarté
serás pare de famili!

—¡Hey ha homos que neixen amb sort!

CAP VERJO.

D'interès jeneral

LA ONZA DE ORO Robes fortes y cosides
que sien de duració
y amb jénero superió
que n'hi haje per totes mides,
criades, cuineres o dides
y altres que en necesitau
y que vestí desitjau
econòmic y amb decoro,
sols a LA ONZA DE ORO
heu trobaréu si hey anau.

Plasa Palou y Coll

Conflictà sabateril inquiero

Desde dimars, hey ha vagà en motiu de certa desavenensi aguda (que per sert es de poca munta) entre s'Industrial D. Bartomeu Payeras y los trabayadós de la seua important industria sabateril.

¡Llástima de temps que en circumstancies actuals sa perd!

Es de esperá que a la brevedad suavisin espresas y venga una solusió.

Segons manifestacions, es conflicta vé perque los va ese canviat s'horari de entrada y sortida a n'es tallé lo que no va ser d'el agrado de los trabayadós.

Degud a tal estad de cosas, sa vida Inquera ha experimentat aquests dies una anormalitat *manifesta*; no sa veu aquell bullisi a ses horas d'entrada y sortida d'es tallé, tamqoch sa sent es sonido de sa SIRENA anunsiadora de marxa y paro; lo que sí abunden comissons de los dos bandos y altres que pasificament sa interesan per una solusió satisfactori, a les quals desitj rapidés y asert,

—¿Com acabará?

Sa insisteix en que Diumenge va estar tot a punt de resoldre; segons sa diu, los Patronos, sedian de moment es deu per cent demunt los preus actuals y los obrés, sa conformaven en so mateix salari d'antes y que los fos rebaixada una hora (es a di es deu per cent) y los Patronos de moment no están disposts a complaire.

—¡Llástima de temps perdut!

Lo sensible es veure en peii, conflicta de tal naturalesa; nostros carrés y plases per tot arréu ronda sa Guardia Civil y vagan los sabatés, per sa sensilla ràvó de no havé estat possible una inteligiensi Diumenge, cuant sa conformaven los obrés amb un de los dos plats que demanaven, y los seus Patronos volien se-dirlós un plat (esent un y altre de pareguda nutrisió) però no es que aquells volián.

Los Patronos fundan la seua actitud, demandant temps per estudiar y resoldre y los obrés insisteixan

en que esent tan aptos com es damés sabatés, son acreedós de disfruïa de iguals condicions.

Segueixen ses consultas y procuraré adquirir datos.

LLORENS BELTRÁN,
Barbó.

Almacenes Santa Eulari

Sa tenda de mes tirada,
que te es preus mes moderats,
jéneros garantissats
pròpis per sa temporada,
ven roba molt reforsada,
fa trajes amb bona hechura
que cauen una pintura
y sa jent treuen d'apuros....
Figurauvós i per 10 duros!!
¿Que no es sa gran baratura?

Colón y Perejil

ESTELLICONS

De Manacó

Hem rebut dos articles, un firmat p'en *Mitja-Bota* y un d'en *Vara*. Tots dos tracten de lo mateix o sia es meeting de diumenje pasat a n'es Teatro Nove-dads.

No hem publicam cap d'es dos per no deixarne cap de falló, pues amb concret, *ambos dicen* que ets oradós foren molt aportués amb sa seu eloquent oratoria y que seberen despertá s'esperit revolucionari a n'es progresius manacorins que amb gran número hey assistiren.

Celebrám es triuño d'es progrés que mos brinda una nueva era que s'allunya molt d'es temps *llançat* quant en *Revenjoli* duya ses corretjades.

Gracies també per separat, a n'en *Vara* per ses halagüenys frases que dedica a n'*Es Mascle Ros* amb motiu d'es gran èxit obtengut amb so *Tenorio Mallorquí*.

De La Soledad

Avuy encare impera es favorisme y mostra d'axó heu es que aquí tenim un mestre d'escola que NO MOS SERVEIX y per mes que mos hi hem empeñats amb forma legal presentant sa protesta firmada per un gran aplèc de firmants pàres de familia, aquest CAPARRUT mestre d'escola que está aferrat fort a ses elebites políticas segueix a *La Soledad*, solo, sin discipulus y cobrando íntegro el sueldo.

Encare troben que s'Estat no te sangoneras suficients que xupen d'es presupost y volen añadirí aquest seny mestre a n'el cual noltros amb sobrat motiu no volém confiá s'educació d'es nostros fiys per que el consideram incapacitat.

Ha pagat es plats rompus es mestret *Toni Cal-dós* el qual per mes que no tengue es títol de mestre, per lo menos te vergonya y educació que es lo indispensable per s'enseñansa de sa jent menuda.

Por mas fuerte que se agarre el pulpo, si no el mos desferren, noltros prometém jirarli sa capulla.

Fort, curiós y barato

Aquells que en ploure van xops
y s'estan rôda qui rôda,
demostren que son uns drops
pues que es sastre *Cantallops*
fa trajes d'última moda.

Atenció

Amb atent B. L. M., de D. Francisco Gomila Va-dell, Alcalde de Manacó, hem rebut sa relació d'ingressos y pagos amb s'època grippal, per lo que sentim no dispondre d'espai suficient per publicar integrada relació, pero per sa claridad y especificació d'es números, sa comprén facilment que no hey hagüe ro-batorum, cosa extraña amb asuntos administratius.

Felicitam de bon de veres a n'el Sr. Gomila, desitjan que tenga molts d'imitadós, per mes que axó sia desitjá un impossible.

P. Colomà

Reclams

Feim present a s'autó de s'article «Mancorinades», que tracta d'aquella *hembra palmesana*, d'es pretendents, es Carboné que feya llum y demés en siám, que sa fáse càrrec de que a n'es FOCH y FUM el lletjeixen *membres* de «La Lliga d'el Bon Mot» y cuant aquests *membres* lletjirien axó, segurament s'alsarien, jno s'havíen d'alsá aquests *membres*... contra noltros!

¡Bosseres! ¡Desxondiuvos!

Ále; no tenguéu peresa y a sa guya tiráu cosses. S'atloa que fassa bòsses y amb so trebay sia entesa, pot aná a SA MAHONESA qui trebay li donará y d'ella no es queixerá si fent feina es fret s'espàssa pues es trebay que li fásse a bon preu l'hey pagará.

Lluchmayor por dentro

El fariseismo abunda por aquí que es una vergüenza. Y lo peor del caso es que para propalar sus falseades se hayan escudado con el simpático y popular FOCH y FUM. Esto nos tiene verdaderamente desazonados.

Ayer fueron dos bellas señoritas de la buena sociedad, las víctimas de esa canalla inmunda. Y todo (es creencia nuestra) por no haberles hecho boca las pobrecillas. ¡Que asco! ¡Que ruindad! ¡Que perfidial!

Hoy ha tocado la china a cierta señora chilena sin otra razón para ello (sigamos con nuestras suposiciones) que su condición de forastera; que es como si dijerámos por ganas de molestar al sursum corda. Contiene tal cúmulo de embustes y falseades este suelto libelo de marras, aparecido en el pasado número de FOCH y FUM que al leerlo se tiñeron de rojo jazmín nuestras mejillas y nos sentimos profundamente indignados contra el impostor o impostores tales.

Para que tuvieran mas autoridad y solidez nuestras aseveraciones, y no levantar al estilo de muchos castillos sobre arena, pasamos por el sacrificio de entrevistar a *Mado Grina* sobre el particular, negándonos rotundamente y presa de gran emoción, cuantas afirmaciones aprecian con ella relacionadas en el suelto que nos ocupa, calificándolas de gratuitas y onerosas.

Después de visto los resultados de esta investigación, nos robustecemos mas y mas en la creencia de que si nada hay de cierto en todo el suelto, es la ruindad y mala fe de su autor. Y a que pruebe lo contrario le invitamos dando la cara al Sol; ya que nosotros en justa reciprocidad estamos dispuestos a no ocultar la nuestra; pues por algo somos mayor de edad y exhibimos cédula personal.

En jerret de S'Arenal tiene la palabra.

Alonso Quijada.

Plassa de Sant Antoni N.º 8

¿Que deis? ¿En Bartomeu Gay?
Si acás el necesitáu
per ferxós cualca trebay
que llúhi just un miray
sa direcció aprofitáu

PINTO

De Buñola (Albañileria)

Per fi es picapedrés d'aquest poble han vist que es jornal màxim de tres pesetes es una friolera. Segons rumors si no los aumenten es 15 per 100 volen tirá ses eines. Dimecres s'havien de reunir en sos patrons; no porem di que heurá estat, però trobárem que axí com estan ses subsistències es molt de justici que se los atengui. Hem sentit un patró que deya que en, caregoñaven massa per sa feina que feian: dimecres idó, si li volen, podrà di lo que li aparesqui (si es capás de explicarse) y si tal cosa troba, que proposi tant per hora o ses horas que marca sa llei.... y verá lo que es bueno. ¡Animo joves, y demanau, mentres sapiguer què!! Si no vos consedeixan sa petició, feis clots, cavau, estellau.... cualsevol cosa encairegoñareu més.

Mefisto y homàcuerdo.

Espíres Lluchmajoreres

Sa tracta d'avísá a un Roque Petite, mascle per mes señas, té tres fillets y encare que cresquèt, son un poch torpes, com tots sabém.

A n'es primé, s'hompare el volía casá amb una pubila y heu consegui, però gracies a n'el Dimoni, a

Conquistador 38-2.

n'es pochs dies va deixá d'es pubila. Tant a n'es fiy com a s'hompare es tir los sorti per sa culata.

(Passá aquestas coses tenguent un técnich en casa!)

No per aixó han perdut es coratje y com heu demostrat s'hompare es en sos negocis que està preparant a n'es seu fiy derré; però aquests negocis li tornen anà torts y els hi fan anà un estudiant Madrileño en sa primera pubila, y un que no es estudiant però es Maideu en sa segona pubila.

Si D. Toni de ses *Pubiles* no deixa de puñi, noltros desde aquest periódich li ferém mostrá es cu...tis.

Compañía Reformista.

Conquistador 38-2.

¡Y regalen bona propina!

— He pegat una panxada que tench pó de rebentá.
— ¿Que no ta saps subjectá?
— ¡Homo de Deu! Cuant m'agrada una raccio presentada amb so sistema adecuat, no mir amb so menjá un plat.
— Diguesmè, ¡Y hont menjes tu?
— A sa Fonda d'el Perú que es sa milló de Ciutat.

Radiograma Inquiero

Los obrés culpan a D. Juan Gelabert concejal maurista... y ses obreras secundant aquells, presenten síntomas d'enteresa, per cuyo motiu son molt felicitades.

Agencia Barbónica.

NOTA: Per accés d'original hem hagut de retirar sa reseña de s'Ajuntament, amb la qual es *Barbò* donava sa gran pellisa a n'es concejaletxs que preferreixen jugá y perdre es temps a dins es Club, que acudí a ses sessions per atrapellá y aprofitá es donatiu de D. Domingo Alsina, que iqui sap! si ells seran es primés que s'hen heurán de serví si s'aprofita sa canticidad amb un Hospital!

D'Inca

Aclarasió.—Enterat minusiosament de ses causes que motivaren es rose y disidensi de los fabricants de gaseosas Miret-Capellá, dona per resultat que los qui la motivaren no foran los propietaris si bé cuestió de dependents y aquells cuidaren de posarí remey y es Sifon cangeat.

Mes val axí.

Xifon.

Gambrinus

Amit mos hi veurém

Per cerbeza acreditada a Gambrinus heu d'aná hont habita jent honrada y hont sempre hey ha encarnisada lucha amb partits de billá.

Can Jordi

De Muro

Com vos deya que aquesta setmana serà lo milló y es que es Misatje no vol està mes llogat a n'aquella casa de sa Plassa de Sant Martí y heu proposa a un altre (que per sert es Poblé) y vos dich que aquest estornell vol volà molt amunt y axí com ma vol posá un morral y una gáfa, li dich que jo li tayeré ses ales y no volarà tan amunt aquest estornell sense plomes (A. R.) de Muro.

Espres constestació,

Un colom volatò.

Victoria 18

Reclam

¡Carabineros! ¡Corréu voltros que sovint viatjau y desesperats cercáu ajencia, la trobaréu y económichs pagaréu es transports y ets embalatges que expedeix amb grans ventatges s'ajencia La Universal y a n'es Moll tendréu puntual ben servits ets equipatges.

Victoria 18

De Binisalem (Cuento)

¡Y saps qu'en tench de pó!

Are fá mes de vint anys que jo tenia un mul, un áse y un cá de bou. Com es molt natural teníem partit en so menescal y pagavem dos duros cada dotze mesos. En Llorens es meu vahimat ma comprá s'ase dins es mes d'Octubre y vati pasá un ofici a n'es menescal en sa direcció que deya sa derrera papeleta que el via pagat.

Acabárem s'any y tot present y alegre, vé es menes-

cal a cobrá dos duros d'es partit. ¡Que vol di; com es-tám, jo y vos! ¿que no sabéu lo que vos vati fé a sebra? Y en voleu de renou y saragate, que se jo lo que va xerrá aquell homonet de Deu. Crit en Llorens per fé un arreglo, y li explicá es cás y ell va trobá que jo havia de pagá dos duros y en Llorens un. ¡Y encare n'hi há que diuen que hem tengut menescals torpes!

¡Saps qu'en tench de pó Llorens!

Un mercadé.

¿Que aná a n'es cine? ¡¡Aném!!

Cine De cada dia es pitjó sa jent que hey va y colabora ja que es es CINE milló mes clá y mes instructó esque es fá a «LA PROTECTORA»

Teatros

PRINCIPAL: *Català*, bona famella; *Turner*, actó de pipella y amb conjunt sa compañía lo milló d'avuy en dia.

LÍRICH: *La Bilbaína*, en ballá, sa febra mos té pujá y n'*Emilia* amb sos couplets a n'es veis té olvidá es nets.

BALEAR: Titeres de lo milló y en *Ribas* úmpl es serró.

P'es demés COL-I-SEOS cine.

Viva sa normalidad d'Arta

Ja s'han uberts es teatros y centros y tot queda a n'es seu puesto. Comensen ses velades familiars, concurredi sa veu es cine, y a n'es Centro de Can Toni Mas, una velada organizada p'es seus socios d'èxit incalculable.

A las penas puñaladas.

A cap reunió hem vist cap client d'es menescal. ¿Será que es vespres dona conferencias burricals a sa seu clientela? Mos n'enteraré, a fi de descubrí per que era tant s'oposava a que s'obrisen es teatros.

Dilluns a n'es carré de ses Parres, un sainete de riure per varies dones que no es sa primera vegada.

Sería ben hora que s'Alcalde s'hen cuidás procurant doná señals de vida.

Si no heu creis vos enganáu

N'Estarellas fa un trebay que ningú may s'ha queixat, ja que no el veis esquinçat ni que descosit baday. Ningú s'hi ha presentat may a protestá es material puesto que no te rival sa feina que allá es despatxa y no es ell cap poca-alatra que vos estàfs un real.

Per un verjo de s'Arracó

Es disapte de les Verxes, ferem ses acostumades serenates.

Despues de ferlés a ses tamellas, pensarem que també hey havia un mascle verjo pues segóns diu sa jent, es *hermafrodito* (mitj mascle y mitj famella) y perque no sa queixás, també li fereym música.

Heu ha pres molt malament, però a noltros mos fa poch asunto.

Fadrines, si aquest vos vol per casá, estau alerta que es ell sé per cosa certa un pastó sense fobiol.

Un mascle cumplit.

De casa nostra

Segóns mos conten, en dita casa, o sia sa mes gran de aquesta Ciutat, habita un jovenet anomenat Juan, cuyo nom y señas coincideixen casi per complet en sos habits y costums, pues cansat de creurusé pendre es pel a n'es seus companys, ha romàs sense llana degut a un desafio de bicicleta en el cual sa quedá postergat p'en Tomás en mes d'una mitad y avuy arrepentit d'aquell fet sa dedica a sa vida teatral, noltros que sabém no prosperaré en so nou intent, pues el considerá com sa fullaca que cau arrestada per sa terra segóns es vent, l'hi aconseyá com a bons amichs, sa retir a sa vida privada.

Teatro Principal «La Puebla»

Disapte y Diumenge «Juan José» y «Centro Mallorquí».